

Sygn. akt I ACz 2125/15

POSTANOWIENIE

Dnia 4 grudnia 2015 roku

Sąd Apelacyjny w Łodzi I Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący: (...) S.A. A. B. (spraw.)

Sędziowie: S.A. (...)

S.O. (del.) Jacek Pasikowski

po rozpoznaniu w dniu 4 grudnia 2015 roku w Łodzi

na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi **Ł. P., M. P., M. K. i K. J.**

z udziałem **Komisarza Wyborczego w W. – D. T., Przewodniczącej Gminnej Komisji Wyborczej w J. – W. B. oraz H. R.**

o wznowienie postępowania w sprawie protestu Ł. P., M. P., M. K. i K. J. o stwierdzenie nieważności wyborów w sprawie o sygn. akt I Ns 318/14

na skutek zażalenia skarżących

od postanowienia Sądu Okręgowego w Płocku z dnia 20 lipca 2015 roku wydanego w sprawie o sygn. akt I Ns 114/15

postanawia:

oddalić zażalenie.

Sygn. akt I ACz 2125/15

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 20 lipca 2015 roku wydanym w sprawie ze skargi Ł. P., M. P., M. K. i K. J. z udziałem Komisarza Wyborczego w W. – D. T., Przewodniczącej Gminnej Komisji Wyborczej w J. – W. B. oraz H. R. o wznowienie postępowania w sprawie protestu Ł. P., M. P., M. K. i K. J. o stwierdzenie nieważności wyborów w sprawie o sygn. akt I Ns 318/14, Sąd Okręgowy w Płocku odrzucił skargę.

W uzasadnieniu powyższego postanowienia Sąd pierwszej instancji wskazał, że w skardze złożonej w dniu 11 maja 2015 roku skarżący wnieśli

o wznowienie postępowania w sprawie protestu wyborczego, zakończonej prawomocnym postanowieniem Sądu Okręgowego w Płocku z dnia 25 lutego 2015 roku oddalającym protest. Jako podstawę skargi wskazali oni na art. 399 k.p.c. i 401 pkt 2 k.p.c., podając że nie byli należycie reprezentowani, a wskutek naruszenia przepisów prawa zostali pozbawieni możliwości działania. Podnosząc zarzut nieważności postępowania, skarżący wnieśli o uchylenie postanowienia z dnia 25 lutego 2015 roku.

Sąd Okręgowy uznał, że złożona przez skarżących skarga podlega odrzuceniu jako nieoparta na ustawowej podstawie. Sąd ten podniósł, że okoliczności powoływane przez skarżących dla uzasadnienia skargi wskazują, że podstawy wznowienia upatrują w pozbawieniu możliwości działania. W ocenie Sądu pierwszej instancji zarzut braku należytej reprezentacji jest niezrozumiały w świetle okoliczności stanowiących podstawę skargi. Po wydaniu postanowienia z dnia 25 lutego 2015 roku nie doszło zdaniem Sądu Okręgowego do naruszenia przepisów formalnoprawnych, działania sądu nie były wadliwe. Dokonane doręczenie zastępcze korespondencji kierowanej do wnioskodawców było zgodnie z art. 139 § 1 k.p.c. Okoliczności, z powodu których skarżący fizycznie nie otrzymali tej korespondencji mogą być zaś ewentualną podstawą wniosków o przywrócenie terminu do wniesienia środka odwoławczego.

Zażalenie złożyli wnioskodawcy, kwestionując zasadność postanowienia i wnosząc o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie nie jest zasadne i podlega oddaleniu.

W pierwszym rzędzie należy zaakcentować, że skarga o wznowienie postępowania jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia przysługującym od prawomocnych orzeczeń wymienionych w art. 399 k.p.c.

Zgodnie z treścią art. 410 k.p.c. skarga o wznowienie postępowania podlega badaniu wstępnemu, a mianowicie czy jest dopuszczalna, czy została wniesiona w terminie oraz czy została oparta na jednej z ustawowych podstaw wznowienia.

Stwierdzenie dopuszczalności skargi o wznowienie nie ogranicza się tylko do badania, czy wskazane przez skarżącego okoliczności dają się podciągnąć pod przewidzianą w ustawie podstawę wznowienia, lecz obejmuje badanie i ustalenie, czy taka podstawa wznowienia rzeczywiście istnieje. Sformułowanie samej podstawy wznowienia w sposób odpowiadający ustawie nie oznacza,

że skarga jest oparta na ustawowej podstawie, w związku z czym konieczne jest zbadanie, czy twierdzenia skargi będą taką ustawową podstawę stanowiły (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 25 października 2006 r., sygn. akt III CZ 65/06, LEX nr 1096147; z dnia 24 stycznia 2007 r., sygn. akt III CZ 1/07, LEX nr 1331317; z dnia 30 maja 2007 r., IV CZ 22/07, LEX nr 533863; z dnia 19 marca 2009 r., sygn. akt III CZ 12/09, LEX nr 584754; z dnia 12 marca 2010 r., sygn. akt III CZ 6/10, LEX nr 852673; z dnia 17 czerwca 2010 r., sygn. akt III CZ 18/10, LEX nr 686067). Warunkiem merytorycznego rozpoznania skargi jest uprzednie stwierdzenie jej dopuszczalności, terminowego wniesienia i oparcia na ustawowej podstawie. Badanie zasadności skargi, jest uzależnione od łącznego spełnienia wyżej wskazanych warunków. Brak jednego z nich powoduje, niemożność merytorycznego rozpatrywania skargi i jej odrzucenie.

Na etapie wstępnego badania skargi o wznowienie postępowania stwierdzenie, czy skarga opiera się na ustawowej podstawie, winno być zasadniczo dokonane w oparciu o twierdzenia zawarte w skardze. Wspomniany etap badania skargi nie obejmuje natomiast oceny, czy wskazana podstawa wznowienia jest uzasadniona, gdyż należy to do zakresu merytorycznego rozstrzygnięcia skargi (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2013 r., II CZ 184/12, LEX nr 1293758).

W niniejszej sprawie skarżący powołali jako podstawę wznowienia postępowania przepis art. 401 pkt 2 k.p.c., podnosząc że żądają wznowienia

z powodu nieważności, ponieważ byli niewłaściwie reprezentowani oraz wskutek naruszenia przepisów prawa byli pozbawieni możliwości działania.

Dla uzasadnienia swoich twierdzeń żalący podnieśli okoliczność, że przed uprawomocnieniem się postanowienia z dnia 25 lutego 2015 roku niemożność działania nie ustała, a brak reprezentacji nie był podniesiony w drodze zarzutu ani też strona nie potwierdziła dokonania czynności procesowych. Skarżący wskazywali na to, że nigdy nie otrzymali uzasadnienia postanowienia z dnia 25 lutego 2015 roku i nie mogli wnieść środka odwoławczego w ustawowym terminie.

W tym miejscu wymaga podkreślenia, że strona zostaje pozbawiona możliwości działania tylko wtedy, gdy doszło do całkowitego pozbawienia możliwości jej obrony, a więc gdy znalazła się w takiej sytuacji, gdy nie tylko ograniczono lub utrudniono jej przedstawienie i popieranie swojego stanowiska w toczącym się postępowaniu ale także, gdy było to wynikiem naruszenia przepisów prawa procesowego przez sąd lub inną stronę (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 2014 roku, sygn. akt IV CZ 112/13, LEX nr 1433607). Pozbawienie strony możliwości działania wskutek naruszenia przepisów prawa jest pojęciem bardzo szerokim, ale niewątpliwie nie obejmuje ono wypadków, w których zostało spowodowane przez samą stronę, było zależne od jej zachowania się i to nawet wtedy, gdyby postępowanie strony stanowiło naruszenie przepisów prawa (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 sierpnia 2005 roku, sygn. akt IV CK 57/05, LEX nr 604050)

Twierdzenia skargi w zestawieniu z analizą dokumentów znajdujących się w sprawie o sygn. akt I Ns 318/14 Sądu Okręgowego w Płocku nie pozwalają na stwierdzenie, że złożona skarga opiera się na ustawowej podstawie wznowienia. Możliwość ponownego rozpoznania prawomocnie zakończonej sprawy na skutek skargi o wznowienie postępowania otwiera się tylko wtedy, gdy zaistnieje jedna z ustawowych podstaw wymienionych w kodeksie postępowania cywilnego. Podstawy skargi o wznowienie postępowania wyczerpująco określają przepisy art. 401, 401¹ i 403 k.p.c. Sąd Najwyższy wielokrotnie podnosił, że jeżeli z uzasadnienia skargi wynika, że okoliczności w niej wskazane nie wyczerpują ustawowej przesłanki wznowienia postępowania, wymienionej we wskazanych wcześniej przepisach, to wskazywana w żądaniu podstawa prawna żądania nie zachodzi (por. postanowienie z dnia 28 października 1999 r., sygn. akt II UKN 174/99, OSNP 2001, nr 4, poz. 133; z dnia 21 września 2007 r., sygn. akt V CZ 88/07, LEX nr 486003).

W realiach rozpoznawanej sprawy należało stwierdzić, że wskazywana przez skarżących podstawa wznowienia nie zachodzi. Skarżący w żaden sposób nie wykazali na czym miałyby polegać zarzucany brak należytego ich reprezentowania w toku postępowania w sprawie Ns 318/14. To postępowanie zostało zakończone wydaniem merytorycznego postanowienia, po którym wpłynął wniosek o sporządzenie uzasadnienia i doręczenie odpisu wniosku z uzasadnieniem. W nagłówku wniosku wskazano nazwiska wszystkich skarżących, ale pod jego treścią widniały jedynie trzy podpisy.

Sąd przesłał odpisy postanowienia z uzasadnieniem na adresy M. K., K. J. i Ł. P.. Przesyłki zostały zwrócone przez operatora pocztowego, jako nie podjęte przez adresatów, a z zawartych na nich zapisów wynika, że były dwukrotnie awizowane. Taki stan rzeczy nie uzasadnia przyjęcia, że w sprawie I Ns 318/14 doszło do nienależytej reprezentacji wnioskodawców i tym samym możliwości żądania wznowienia postępowania. Dodatkowo zauważyć trzeba, że wnioskodawcy nie kwestionowali dokonanego przez Sąd Okręgowy w Płocku wyjaśnienia wysłanego wszystkim wnioskodawcom, że wobec podpisania wniosku o doręczenie odpisu wyroku z uzasadnieniem przez M. K., K. J. i Ł. P., doręczenia dokonał tym osobom, a nie również M. P., której nazwisko umieszczone było w nagłówku wniosku.

W konkluzji uznać należy, że przedstawiona w skardze o wznowienie postępowania argumentacja mająca przemawiać - w ocenie skarżących - za jej zasadnością mogłaby jedynie podlegać ocenie w ramach rozpoznania wniosku o przywrócenie terminu do dokonania czynności procesowej, na co zresztą zwrócił uwagę Sąd pierwszej instancji. Nie można przy tym pominąć, że z akt sprawy o sygn. I Ns 318/14 wynika, że skarżący poza rozpoznany już wnioskiem o przywrócenie terminu złożyli również zażalenie na postanowienie z dn. 25 lutego 2015r., które nie było jeszcze rozpoznawane przez Sąd Okręgowy w Płocku.

To wszystko sprawia, że nie można przyjąć, by skarżący nie byli należycie reprezentowani i wskutek naruszenia przepisów zostali pozbawieni możliwości działania i podjęcia obrony swych praw. Mając powyższe okoliczności na względzie, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. oddalił zażalenie.